

царското облъкло за по-удобно запазили късата туника. (Фиг. 44). Също и мантията на мжетѣ станала дълга. (Фиг. 45).

Ръкавната извивка на горната женска туника станала толкова голъма, че стигала до ханша.

Върху пуснатите коси момичетата слагали златенъ обръчъ, окрасенъ често пъти съ кръстове на 4-тѣ страни. Този обръчъ се наричалъ **шапель** (*chapelle* — шапчица). Такъвъ носили и мжетѣ. Омжженитѣ жени го прикрепляли съ единъ коприненъ подбрадникъ. (Фиг. 46).



Фиг. 44. Мжко
рицарско облъкло
отъ XII стол.



Фиг. 45. Мжко облъкло
отъ XIII стол.



Фиг. 46. Женско
облъкло отъ
XIII стол.

Феодалитѣ, за да запазятъ своето достоинство, за отличие отъ обикновеннитѣ граждани, започнали да слагатъ по облъклото си специални, собствени на фамилията имъ знаци, наречени хералдически.

Хералдически знаци — XIII-то столѣтие е отбелязало най-пълното развитие на хералдическите знаци. Тѣ се предавали въ наследство, като на тѣхъ еднакво имали право и женитѣ, било по рождение, било по женитба.

Най-важния хералдически знакъ била **короната** (*la couronne*), което на български значи **вѣнецъ**, независимо дали той е пред назначенъ за погребаленъ ковчегъ, или за главата.